

М3. Лідерство як системоутворювальна складова управлінської культури

Т.1. Лідерство як соціально-психологічне явище

*Гура Тетяна,
доктор психологічних наук, професор*

LEADERSHIP

Teamwork

Influence

Decision

Vision

Support

Strategy

Contribution

Goals

Management

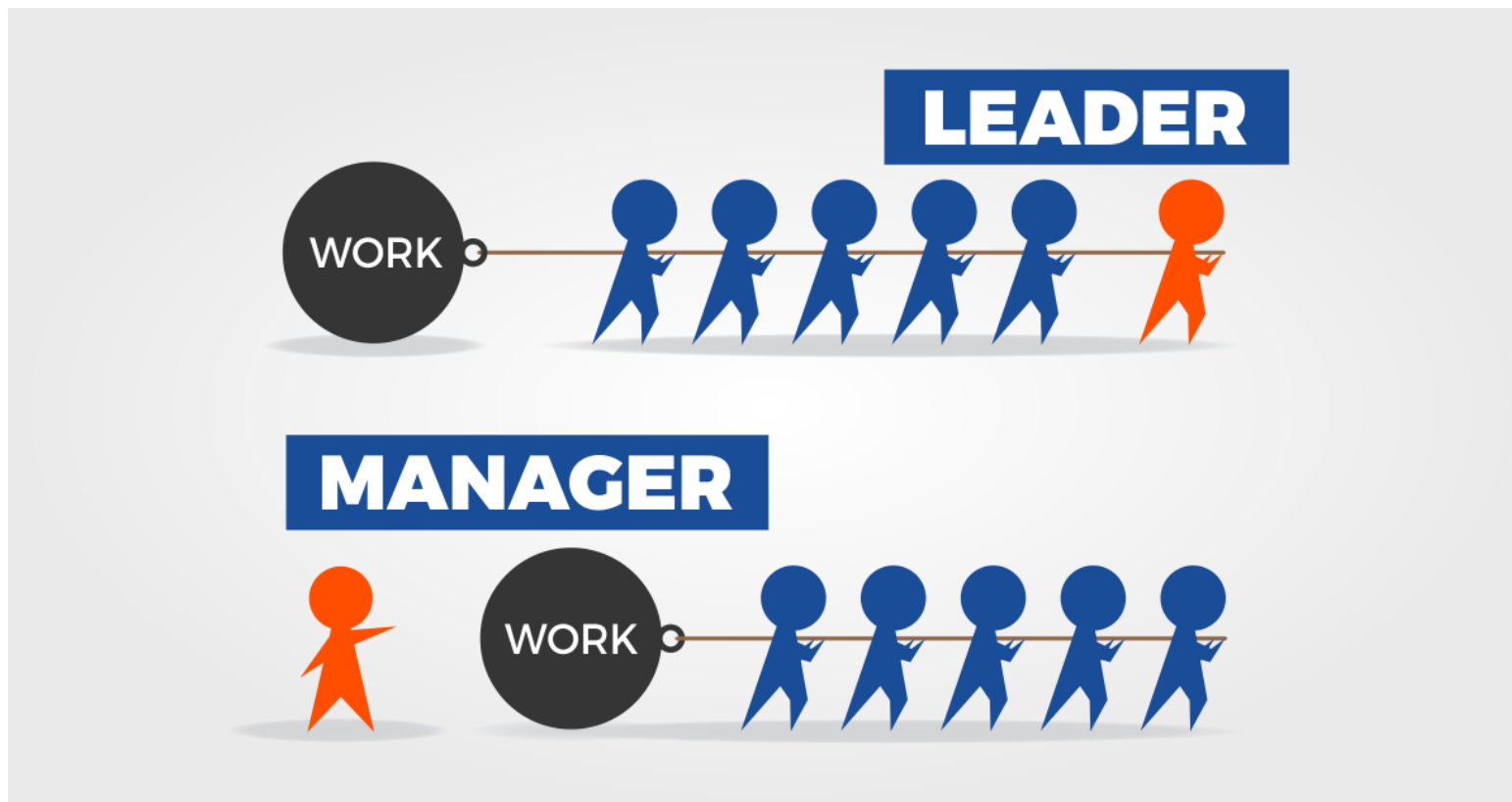
Effectiveness

Communication

Integrity

Planning

Керівник/Менеджер або Лідер?

Хто такий лідер?

Менеджер

- адміністратор, організатор, контролер з виконання **вже поставлених завдань**
- працює за цілями інших
- працює за принципами існуючої системи, є її представником

Лідер

- новатор, мотиватор, фасилітатор, той, хто надихає на діяльність, працює над вирішенням **проблем**
- розвиває інноваційні ідеї, інноваційну діяльність
- працює за цілями, що породжені конкретним колективом, відображає його думку
- створює нову систему, нові смисли

«Лідерство полягає у тому, щоб інші відчували себе у безпеці»
(Саймон Сінек)

*

Відмінності між лідером і менеджером

Автор	Менеджер	Лідер
Дж.Максвелл	Командує людьми	Вчить людей
	Спирається на владу	Спирається на добру волю
	Викликає в людях страх	Викликає в людях натхнення
	Говорить «я»	Говорить «Ми»
	Сварить за помилки	Шукає шляхи усунення помилок
	Знає, як треба працювати	Показує, як треба робити
У.Бенніс	Підтримує	Розвиває
	Концентрується на структурі	Концентрується на людях
	Регулює	Запроваджує новаторство
	Підтримує статус-кво	Змінює наявний порядок
	Спирається на контроль	Сіє довіру
	Наслідуює керівництво	Дає початок традиціям
	Розглядає все у близькій перспективі	Має довгострокові плани
	Виконує накази	Керується власними цінностями

Лідерство – тип управліської взаємодії, що характеризується цілеспрямованим впливом на поведінку окремих осіб чи робочої групи; інструментами такого впливу виступають навички спілкування й особистісні якості менеджера, які відповідають зовнішнім і внутрішнім **ПОТРЕБАМ ГРУПИ**

*Матеріал з книги: Освітнє лідерство: від теорії до практики : монографія. К., 2021. С. 51.

Яким має бути лідер сьогодні?

!!!АГЕНТНІСТЬ

-
Системоутворювальна
якість - здатність робити
власний вибір та
приймати рішення, щоб
впливати на події та світ
навколо;
здатність бути суб'єктом

Головна вимога сьогодення!

***Що відбувається з нами
зараз ?***

Що ми відчуваємо?

***Що відбувається з
керівником/лідером та
організацією
психологічної точки
зору?***

Особливості психічного реагування українців в умовах війни: **специфічні стани**

Синдром фантомної сирени, фантомного вибуху...

Синдром вцілілого
(почуття провини за евакуацію)

Синдром відкладеного ЖИТТЯ

(втрата життя в реальному часі, усвідомлення реальності через перенесення у майбутнє, очікування сприятливого часу)

Синдром мученика

Інфодемія

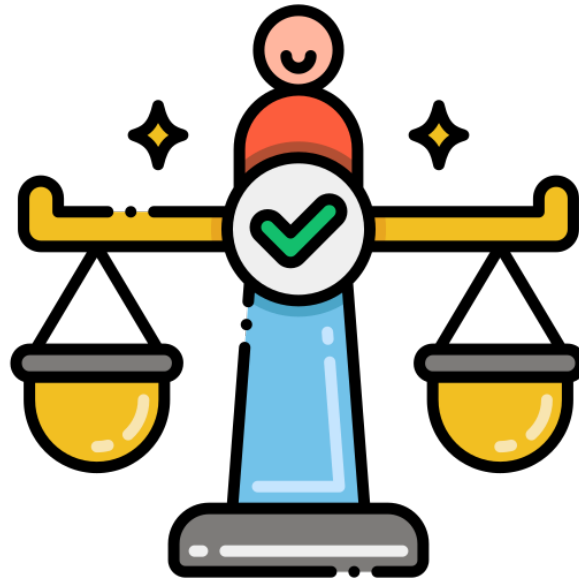
Стокгольмський синдром

...

**Виклики
життєдіяльності**

Ресурси
(фізичні, психологічні,
соціальні, професійні)

**Благополуччя
людини**

**цінності та ставлення,
мета життя,
емоційне забарвлення,
переживання усвідомлення,
рефлексивна оцінка**

ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ОСОБИСТОСТІ

як здатність особистості протистояти
негативним впливам, стресовим
ситуаціям, прийняти виклики життя,
зберегти/досягнути благополуччя

ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ,
«ЖИВУЧІСТЬ»

мотивація
досягнень

адаптивність,
саморегуляція

онтологічна
впевненість,
рефлексивність

включеність у життя
(цінність життя, виклик =
складне завдання)

...

Лідеру в організації в умовах воєнного стану важливо

- бути **врівноваженим**, спокійним, впевненим
- «вмикнути **режим усвідомленості**»: усвідомлювати що відбувається, актуалізувати **критичність мислення** та **рефлексувати**
- **враховувати закономірності переживання травматичного стресу (ПТСР)** як у себе, так і оточуючих, у тому числі – педагогів та учнів
- забезпечувати оточуючих наданням **об'єктивної інформації** про ресурси отримання допомоги у безпеці, життєдіяльності/праці/навчанні
- **підтримувати** адаптивні навички оточуючих, спрямовувати їх на побудову подальшої траєкторії життєдіяльності, планування свого життя та діяльності

Ресурси для самостійного опрацювання

1. ВІД КЕРІВНИКА ДО ЛІДЕРА: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти.
2. Воркшопи. Управлінська діяльність / Швень Я. Київ: "Вид. група "Шкільний світ", 2018. 112 с.
3. Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів. Біла книга. The LEGO Foundation, 2017. https://drive.google.com/file/d/1iZkPAx2yvsjsBfN_Sv04wF05ICcN_5Cl/view?usp=sharing
4. Освітнє лідерство: від теорії до практики : монографія / авт. кол. ; за наук. ред. В. Р. Міляєвої ; Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронне видання]. Київ ; Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2021. 296 с.

Безкоштовні онлайн-курси

«Як справлятися зі змінами:
соціально-емоційне
навчання через гру»

«Соціальне навчання та взаємодія
в закладі освіти: навчання через гру
для успішного майбутнього»

